

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— frt
 Félévre 6.—
 Negyedévre 2.50
 Egy hóra 1.—
 Egyes szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Főpiacz, a város-
 házzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábos petit
 soronként 5 kr-vel
 számítottak.

Felhívás.

Mayer Emil, az I-ső kerület szabadelvü párti képviselőjelöltje vasárnap október hó 18-ik napján délelőtt fél tizenkét órakor a városháza nagy termében tartja meg programbeszédét, melyre az érdeklődők, első sorban az I-ső választókerület szabadelvü választói ezennel meghívattak.

Sakk a királynak.

Debreczen, október 15.

(F.) A nemzetközi sakkverseny napjait éljük, amennyiben odafenn Budapesten Európának legkiválóbb sakkjátékosai mérkőznek egymással ebben a nem esekély szellemi gymnastikával járó játékban. A sakkjáték célja tudvalevőleg az ellenfél királyának elfogásában kulminál, amint-hogy minden küzdelemnek legfőbb célja természetesen csakis az ellenfél vezérének ártalmatlaná tétele lehet.

A nemzeti párt sajtója a legutóbbi napok óta úgy tesz, mintha fogalma sem volna a sakkjátékról és mintha minden küzdelemnek önként érezhető célját nem volna képes belátni. Legfőbb és úgy szólván egyetlen erejét, gróf

Apponyi Albertet veszély fenyegeti, amennyiben a jászberényi választó kerület szabadelvü párti polgársága a nemes gróf ellen Erdélyi Sándor igazságügyminiszter személyében ellenjelöltet szándékozik képviselőül fölléptetni, e miatt a nemzeti párti lapok szörnyű méltatlankodással panaszkodnak, a szabadelvü párt és kormány illojálisnak, sőt perfidnek nevezett eljárása ellen. Az ő nézetük szerint nem is képzelhető parlament, amelyből Apponyi Albert hiányozzék. Nem akarunk és nem is lehet az eseményeknek eléje vágni, s azért erre a felfogásra csak avval felelhetünk, hogy arra majd a legközelebbi jövő megadja a választ, de az illojalitás és perfidség vádját a szabadelvü párt nevében, mint annak rendületlen hívei a leghatározottabban visszautasítjuk. A választási háborúban semmiféle kiméletnek vagy elnézésnek helye nem lehet. A szabadelvüpart sakkot mondott a nemzeti pártnak, s erre a válasz nem lehet más, mint a jászberényi királyt a rendelkezésre álló erővel védelmezni és a sakkot a királynak viszonzni.

Am léptessenek föl a nemzeti pártiak bárkit báró Bánffy Dezső

ellenében, akár magát gróf Apponyit, a szabadelvü pártnak nem fog eszébe jutni siránkozni, vagy méltatlankodni, hogy a miniszterelnöknek még is csak benn kell lennie a parlamentben s így vele szemben ellenjelöltet állítani illojális és perfid dolog. Mi sem tanusítunk az ellenzékkel szemben, de nem is várunk tőle kiméletet, már azért sem, mert azt részéről sohasem is tapasztaltuk.

A nemzeti párt és épen maga gróf Apponyi Albert nem tagadhatja, hogy a parlamenti küzdelem tartama alatt mindenkor kiméletlen volt a kormány s különösen báró Bánffy Dezső ellen intézett támadásaiban. Kicsinylő megvetés és roszhiszeműséggel való gyanusítás képezték Apponyi támadásának velejét. S most még ő és pártja neheztelni mernek az ellene intézett sakkhuzás miatt.

Valóban oly nagy foku naivitást kellene föltételeznünk a nemzeti zártban, aminőről szó sem lehet, ha nem kellene ezekben a panaszkodásokban szükségképen fölismernünk az aggodalmas félelem és titkolt rettegés szimptomáját, amely a nemzeti pártban most amikor kenyértörésre kerül a sor, korábbi fennhéjázását és elbizakodottságát fölváltotta.

TÁRGZA.

Lelkiismeret.

„Végre valahára átléptem a határt
 Ördög, pokol segélt, a törvény nem talált,
 Jól sujtottál karom, mindenik csepp véreért,
 Gyémánttal, arannyal fizették meg a bért.
 Most már boldog vagyok, van pénzem,
 mindenem.

Viharos mult után itt a nyugodt jelen.
 Tán valaki jó? Hah! mi az ott! Mi az ott!
 Véres fej; sápadt arc; ő az! feltámadott!
 A gyilkos fut tovább; határ után, határ.
 Ha pihenni térne, nyugalmat nem talál.
 Pusztá, vadon erdő; se ember se állat;
 Mégis folyton hallja hangzani a vádat.

„Vége a csatának, királyi bosszum tölt;
 Könyttől nedves a lég; vértől ázik a föld.
 Börtön és bitófa, nem szabadság nektek,
 Kik ily vakmerően fellázadni mertek.“
 Zsarnok palotáján, vigalom, tivornya;
 A lenyüggött nép szolga jármát hordja.
 „Micsoda e vérszag palástom biborán?
 Honnan ez a zugás, mi felzaklat korán?“
 Kettőzve az órség, mindenik ajtóba,
 Véres kezű zsarnok, ha aludni tudna.
 Rabláncz, pallas, bitó, vér, könnyű és sóhaj,
 Üldözi szüntelen vad lázadó moraj.
 „Hogy eladtam hazám, bánkódjam miatta?“

Hisz Iskariótes Mesterét eladta.
 Maga e néma föld miért kötelezne?
 Ranggal, dus vagyonnal meg vagyok fizetve.“

Átkos honáruló csak hitegesd magad,
 A büntetés lassan, de nyomodban halad.
 „Itt nem maradhatok, utálnak, gyűlölnék;
 Széles e nagy világ, új hazát keresek.“
 Hazát? Hiszen e szót örökre eladta.
 Keres, újra keres, ég a föld alatta.
 A kenyér izetlen, idegen a tájék;
 Vádolj a madár dal, hüst nem ad az árnyék.

„Ha rá gondolok is úgy éget a szégyen,
 Hogy egy földöntuli hatalomban hittem.
 Isten? . . . egy üres szó, te csináltad ember.

Gyáva, ki egy szóval, megküzdeni nem mer.
 Hitvány anyag a sors, alakítja karom.“
 Ész erő, akarat s áttör Acheronon.
 Lesujt a sors villám, bosszuja az égnek,
 Menykövi összedült tervek romján égnek.
 Ész, erő, akarat, mind hiábavaló,
 Ott áll megkövülten az istentagadó.
 Megcsalta a világ, önmagától futna.
 Lefelé, fölfelé bezárva az utja.

Tűz van! Sikolt egy hang átál a vak éjen,
 Órjngő anyáé. Nincs a ki segéljen.
 Ott terem egy férfi. „Oh könnyörült rajtam!
 Veszen mindenem csak . . . kis fiam! . . .
 kis fiam!“

Megérti a férfi. Nincs veszteni idő.
 Vad láng, tűz, zsarátnok. Beomlik a tető.
 Berohan . . . fojtó füst . . . nyul siró hang után.

Ég segítsd! s kiugrik omló ház ablakán.
 Megmentve a gyermek, de a férfi szegény
 Összezuzott testtel koldus, élte delén.
 Mit a test elvesztett, megnyerte a lélek.
 Mankóm büszkeségem, hi az örökélet!

Magas hivatásra te állatád Isten;
 Napja s éjelének mi nyugalma sínesen.
 Apánk ő, a király! a nép szája mondja,
 Vállán egy országnak nehéz terho, gondja.
 Mindenki szükségét ő érzi legjobban,
 Szive a nép könnyén fájdalmasan dobban.
 Első a harcoztéren, utolsónak hagyja,
 Küzdő homlokára süt a béke napja.
 Hü népe szánja is. „Ne szánjatok engem,
 Megvan a jutalmam földön s lesz az égben;
 Gondjaim tengerét, verejtékim árját
 Szent megelégedés, szent nyugalom váltják . . .“

Elfogva a vezér! üvölt a vad ellen.
 Kinpadra feszítjük s ki világlik minden.
 Mondd: mennyi az órség, élelem a várban,
 Hiven tárj fel mindent s akkor mehetsz bátran.

Honárulás, halál, élet, szörnyű kínok, —
 Válassz. Szól a vezér: vallani nem fogok.
 Ránt egyet a bakó a pokoli gépen,
 Tépő vas fogai bevágódnak mélyen.

Belföldi hír. (Magyarországi községek törzskönyve.) A belügyminiszter a magyarországi község és egyéb helynevek egységes, hiteles törzskönyvének létesítését vette tervbe s a végül a kereskedelemügyi, valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszterekkel egyetértőleg az országos statisztikai hivatal igazgatójának elnöklete alatt véleményező szaktestületként állandó vegyes bizottságot alakított. A belügyminiszter azonkívül valamennyi vármegye törvényhatóságához körrendeletet intézett, amelyben azokat felszólítja, hogy ezt a vegyes bizottságot munkásságában támogassák.

Külföldi hírek. (Orosz-francia szövetség.) A szent-pétervári belügyminiszterium nyugot-európai orgánuma, a Párisban megjelenő Nord, a következő közlést közli: Az olasz és a görög lapok folyton arról beszélnék, hogy Orosz- és Törökország közt tényleg szövetség létesült volna. Abban a helyzetben vagyunk, hogy ezt a hírt teljesen alaptalannak jelentsük ki. *Oroszországnak csak egy szövetsége van és ez Franciaország, a többi hírek csak az illető lapok fantáziájában léteznek.* Siskin és Hannover már megállapították az összes külügyi dolgokat és természetesen az európai Kelet is szóba került. Pontosan megállapították a feltételeket, hogy a Francia és orosz hadak mily arányokban és mily körülmények közt lépjenek akcióba. — *(Orosz mozgósítás.)* Orosz-Podoliából eredő hírek szerint, Moszkvából és déli Szibériából újabb orosz hadtestek érkeztek oda. A legutóbbi hadgyakorlatok után egyáltalán igen erős csapatokat tolnak a román-osztrák határ felé. — Hogy ezek téli csapatelhelyezések-e, avagy nagyobb jelentőségű intézkedések, egyelőre még nem tudható. Az orosz hadseregben a csárnak párisi diadalutja után igen nagy öntudat és nagy harcai kedv fejlődött ki.

Választási mozgalmak.

Debreczen, okt. 16.

A legközelebbi napok legfontosabb eseménye a választási campagne-ban Perczel Dezső belügyminiszternek Bonyhádon tartott beszámoló és programbeszéde, — továbbá Tisza Kálmának a nagyváradi mandátumot felajánló küldöttségnek adott válasza.

A belügyminiszter programbeszéde.

Perczel, a ki hangsúlyozta, hogy nemcsak a saját, hanem az egész kabinet nézeteit nyilvánítja, első sorban a Wekerle-kabinet örökségéről, a Bánffy-kormányra maradt egyházpolitikai törvények életbe léptetéséről és a javaslatoknak törvényerőre emeléséről szolt s konstatálta, hogy a kormány a kellő időre teljesítette e téren kötelezettségét. Beszéde folyamán hosszabban foglalkozott a néppárttal, a melyről konstatálta, hogy nem a nép óhajának és akaratának kifolyása s csupán a revízió végett és az egyházpolitikai vívmányok megsemmisítésére alakult s a mely nem a nép pártja, hanem a népre akarja magát oktrojálni.

Az ezredévi ünnepekről emlékeztetve meg, a kákán is csomót kereső ellenzéki vádaskodással szemben, kijelentette, hogy hazánk önállósága a Vaskapu megnyitásánál is oly pregnánsan jutott kifejezésre, mint ezelőtt talán soha. Ezután a tulajdonképeni programra tért át, melynek főpontja a közgazdasági kiegyezés nagy problémája és a kvóta. A kormány a vámközösség alapján áll és ezt megújítani szándékozik, mert nem képzelhet Magyarországon más üdvös gazdasági politikát, mint a közös vámserződés alapján, de az ország gazdasági érdeke teljes megóvásának feltételével. Kijelenti ez alkalomból, hogy azok a hírek, melyeket a kvótáról terjesztettek, teljesen valótlanok, mert a magyar kormány megállapodásra nem jutott és annak feje, ki szolidaris a kormányval, a kormány tagjainak tudta nélkül semmiféle döntő lépést nem tehet, nem való tehát, hogy e tekintetben bármiféle ígéretet vagy kilátást nyújthatott volna. Az eddig tárgyalások mellett is már *vivmányokról beszélhetni*, a mennyiben a fogyasztási adó és a restitúció kérdésében az eddigi sérelmek meglettek szüntetve, a bankkérdésben a paritás alapján fontos megállapodásra jutottunk, mert hiteligenyeink teljesebb mértékben fognak kielégíteni és a bank a privilegium meghosszabbításáért többet fog fizetni.

Tisza Kálmán a kvótáról.

A generálisnak a nagyváradi küldöttség előtt mondott beszéde két tekintetben is országos jelentőségű. Nem csak azért, mert az erős magyar hazafi nyilatkozott meg abban az Ausztriával folyó kiegyezési tárgyalásokkal szemben követendő magatartásunkról, hanem azért is, mert alkalmat szolgáltatott Bánffy miniszterelnöknek, hogy megcáfolja az ellenzéki lapok által céltárasan terjesztett azon híreszteléseket, mintha közte és Tisza Kálmán között ellentétek merültek volna fel. A miniszterelnök kijelentette, hogy ő szolidaris Tisza Kálmánnal, a kit ő ma is követ és bámul.

Tisza Kálmán beszédéből közöljük azt, a mit a kvótáról mondott;

„Azon csak a saját érdekét is figyelembe nem vevő szenvedélyes méltatlan követeléssel szemben, mely irántunk támasztatott, nem lehetett és az idők végeig nem lehetne más válasz, mint az egyszerű tagadás és visszautasítás. (Hosszas zajos helyeslés és éljenzés). De tán szabad és részben saját érdekünkben is, reményleni, hogy azon szenvedély szünetelni vagy lecsillapulni fog s maguk azok, a kik megindították, fogják belátni, hogy önmaguknak ártanak legtöbbit, (Ugy van) sokkal többet, mint minékünk. (Ugy van.)

Ez talán majd lehetővé teszi azon kérdésnek az általam jelzett szempontok alapján majdan fontolóra vételét és meghatározását annak, hogy mi lesz a teendő. De ismétlem, ennek első alapföltétele az, hogy azok, a kik *azon méltatlan, szenvedélytől sugallt legigazságtalanabb követelést támasztották*, maguk jöjjenek öntudatra, hogy azzal föl kell hagyniok. (Ugy van!) Ez az, a mit ezen, talán ma azt mondhatnám, kivált választások előtt, legkényesebb kérdéssről mondani akartam, teljes őszinteséggel és ismétlem, hogy minden kérdést, nemcsak ezt, az általam jelzett szempontokból fogok megítélni. (Helyeslés) És ismétlem, hogy nekünk

A billard-játszma.

— Alphonse Daudet. —

Bizony nem esoda, hogy kimerültek a katonák, mikor két nap óta verekedtek már, éjjelenként pedig verte őket bonyujukkal a hátukon a patak módjára zuhogó eső. Aztán mégis három istentelen órája már, hogy hagyják, hadd vegye meg őket a hideg, lábhoz eresztett puskájukkal, az országot pocsolyaiban, az elázott földek sorában.

A fáradtságtól, a végig sanyargatott éjjelektől, a csurom vizes uniformistól elkinzottan, összebujnak, hogy fölmelegedjenek, hogy támogassák egymást. Van köztünk olyan is, a ki szomszédja bonyujára dől s úgy alszik állva; a fáradtság, a nélkülözés csak annál jobban leri álmomban fölengedett arcukról. Eső, sár, se tűz, se leves, lógós, fekete felhők, az ellenséget érzi mindenki. Bizony gyászos dolog...

De hát mit csinálnak? Mi történik? Az ágyuk, az erdőnek fordított szájukkal mintha lesnének valamire. A leskelődő golyószórók a szemhatárra merednek. — Minden olyan, mintha támadásra készülne. Miért nem támadnak hát? Mire várnak?... A parancsot várják és a főhadiszállásról nem izennek semmit.

Pedig hát a hadiszállás nincsen is olyan messze. Abban a XIII. Lajos korabeli szép kastélyban van, a melynek esőmosta vörös téglái szinte világítanak a sűrű bokrok között. Igazi hercegi lakás, méltó arra, hogy Franciaország marsal-

jának czimere ékeskedjék rajta. A nagy árkon tul, amely elválasztja az uttól, zöld virágcserepekkel pázsit fut föl a lépeső párkányáig. Tulfelől, a kastély mögött a gyertyánfák csillogó nyilásain át, tükörként terül ki uszkáló hatyuival a tó s a roppant madárketrecz pagoda formájú teteje alatt, nagyokat rikácsolva, pávák, aranyfácánok csapkodnak szárnyukkal. Noha a gazda elmenekült, még se látszott semmin az elhagyatás, a háborúval beköszöntő szertezüllés. A hadsereg fejének lobogója úgy megóvta a kastélyt, hogy még csak egy virágocskacs pusztult el a kertben; és van abban valami meglepő, hogy itt a harczmező közelében a gazdaságnak ez a nyugodt fészke bántatlanul megállhatott.

Az eső, a mely ocsmány sarat halmozott az utakra és mélyre vájta a kerékvágást, elegáns, főurias záporrá finomodott, amely új ragyogásra készíti a téglák piros színét, a pázsit zöldjét, kifényesíti a narancsfák lombját s a hatyuk fehér tofát. Minden újra ragyog, minden nyugodalmas, békés.

Ha a tető taraján nem lengene zászló, ha két katona őrt nem állana a kapu előtt, csakugyan senki se gondolná, hogy a hadiszállás itt van.

A lovak az istállóban pihennek. Elvéve egy-egy, a konyha körül ácsorgó katonára, ordonánra akad az ember, vagy holmi piros nadrágos kertészre, a mint nyugodtan huzógálja gereblyéjét a nagy udvar homokján.

Az ebédelőben, melynek ablakai a

Sem jajszó, sem sobaj, az ajk némán marad. Szent hazaszeretetet dicsőítsd meg fiad!

„Semmi kint sem érzek, ha megmentve látom.

Hazám, édes hazám. szent földi világom!”

Könyörülő Isten, talán nem is látod, Börtönben hitéért szenvedő leányod! Látta, mint omol ki szereteti vére; Gyötrék, kinezák, hogy hitéről letérne. Rémes halotti csend börtön éjszakáján, Aludt vér, zuzott test. Már meg is halt talán?

Jobb is . . . Hisz elhagyta itt a földön minden . . .

De nem! halk suttogás török át a csenden. Itt vagyok küszöbén a menny ajtajának; Könnyeim, sebeim érdemkincse válnak. Nem bánt a veszteség, hisz általa nyertem Halhatatlanságot. Áldás néked Isten!”

Kin, szenvedés, pokol: éden és mennyország;

Üldözö kisértet: üdvösség, boldogság; Lágy, suttogó szellő: bő szenzugó vihar; Békesség, nyugalom: gyötrelem, zürzavar, Tavaszi verőfény: zord téli éjszaka; Gonosz lélek mérge: a jónak balsama; Te vagy, te vagy mind ez szent lelkiismeret! Ki jónak, gonosznak, a jutalmat méred.

Baltazár.

azt, hogy mit leszünk teendők, sohasem abból szabad megítélni, hogy mit követelnek mások, hanem abból, hogy mi válik a mi saját hazánknak, nemzetünknek általános helyzetét tekintve, hasznára, előnyére. (Élénk helyeslés.)

Erre, tisztelt uraim, ígérem én még meglevő csekély erőmet és igen kérem, hogy ha bizalmukkal megtisztelnak, biztosítsák arról Várad szabadelyű választóit, hogy úgy, mint a haza érdekében soha sehol mást, mint hazámnak, nemzetemnek érdekét nem tekintettem, ugy ezen érdek szempontjából arra is töreksem, hogy minden viszonyok közt a mi nemzetünk higgadtságát, nyugalalmát a legprovokeálóbb föllépésekkel szemben is őrizze meg. (Helyeslés.) Nagyon fontosága van ennek, mert ha nem következnek be az általam még reményelt higgadás a másik részen és bekövetkeznek, *elkezdvé a quaterdesen, a többiek végig - a szakadás,* meg vagyok arról győződve, hogy kárt vallanánk mi is, Magyarország, sokkal többet vallanának ők, de hátrányt szenvedne maga, mire mindkettőnek szükség van, a magyar-osztrák monarchiának hatalmi állása és tekintélye. (Ugy van!)

És épen ezért nekünk azon kell lennünk, hogy ha azon eset következne be, a melynek be kell következnie, ha a másik részen a higgadtabb fölfogás tulajdonra nem vergődik, majd mikor a károsodás, a szenvedés kora eljön, lássák itt minálunk, de lássák ott is és lássák meg a külföldön is, hol az osztrák-magyar monarchia hatalmára, tekintélyére súlyt fektetnek, hogy ennek okai nem mi vagyunk, hogy *mi vagyunk azok, kik a helyes politika érdekében mindent megteszünk,* mi vagyunk azok, kikkel a politikában annak, ki az osztrák-magyar monarchia javát akarja, számolnia kell. (Zajos tetszés és éljenzés.)"

A miniszterelnök Tisza Kálmánról.

Nagyvárad város képviselőjelöltje szülővárosra küldöttségét tegnapelőtt este vacsora-ra hívta meg, amelyen részt vettek Bánffy Dezső miniszterelnök és Darányi Ignác

földmíveléstudományi miniszter is. Ez a vacsora nemesak hogy lelkesedő óvációkra nyújtott alkalmat az ősz államférfiu irányában, de egyuttal a legfényesebb tüntetéssé is nőtte ki magát ama gyanúsító híresztelések ellen, a melyekkel az ellenzéki sajtó egy része legutóbb a szabadelyűpárt soraiban uralkodó egyetértést megbontani törekedett.

A miniszterelnök Tisza Kálmánra mondott remek felköszöntőjében némitotta el az ellenzéki taktikának azt a híresztelést.

Bánffy Dezső imigy bizonyította be a szabadelyűpártban uralkodó legteljesebb egyetértést:

Ma már a Tisza-klikk, ugy mondják, szemben áll a kormányval és az a Bánffy, a ki „gyenge tehetetlenségében“ (Ohó! Élénk éljenzés.) a Tisza-klikk hajójába kapaszkodott Darányi Ignáczezal együtt, az ma Tisza Kálmánt üldözi, e Tisza-csoportnak ellensége, azt ki akarja irtani. (Élénk derűtség.) Nos, hivatkozik kollegájára, a ki bizonyára legjobban tudja, mennyire nem egyéb ez állítás, mint egy tehetetlen gyenge ellenzéknek szomorú vergődése. — (Zajos tetszés. Helyeslés és éljenzés.) Nagyon csodálódik az ellenzék, ha azt hiszi, hogy ilyenekkel sikerül neki a bizalmatlanság magvát elhinteni, szóló és társai és Tisza Kálmán közt; erre sem oka, sem joga nincsen senkinek. (Élénk tetszés.) Sokkal jobb hazafi Tisza Kálmán, semhogy ily kísérlet vele szemben sikerülhetne, de szóló és társai is jobb hazafiak, semhogy benem látnák, hogy Tisza Kálmán böles tanácsát követni, erős támogatását igénybe venni, minden okos kormányának kötelessége, mely a Tisza Kálmán által oly szép sikerrel megkezdett fokozatos haladás után akarja hazánkat a nyugati civilizáció ösvényén tovább vezetni. (Hosszas, lelkes éljenzés és taps.) Azon reményben tehát, hogy az oly naiv ellenzéki taktika sehol az országban visszhangra találni nem fog, (Élénk felkiáltások: Nem ül fel neki senki!) emeli poharát azon Tisza Kálmánra, kinek szóló mindenha nemesak tisztelője, követője, de

mondhatni, bámulója volt és az ma is. (Hosszas, lelkes éljenzés.)

A fővárosban.

Budapestten kellemetlen és veszedelmes konkurrensé támadt a kiállításnak és ős Budának. Képviselőválasztás foglalkoztatja a polgárokat és az óriási zászlók valóságos diszpéndányai hirdetik máris Radocza János, Darányi Ignác, Morzsányi Károly, Falk Miksa, Podmaniczky Frigyes báró, — Kassics Péter és sok többi jelölt nevét. Sok az esz-kimó, de kevés a fóka. Hét névnel több nem kerülhet ki győztesen a választási mozgalomból. Izgalom nem igen uralkodik a választók sorában, a mi izgalom van, azt az ellenzéki képviselőjelöltek csinálják hangulatkeltésből, de azért rosszul áll a dolguk valamennyi választókerületben. A zászlócsinálók azonban jó üzleteket csinálnak, mert a fővárosban csak hatalmas nagy zászlók imponálnak és ezaknek ára 20—30 frt között variál, de a splendid háziurak megreszkíroznak 100 forintot is egy zászlóért, hogy az a negyedik emeletről két emelet magasra lógjon alá. Vannak gyárosok, akik most 5 évre gyűjtik a megélhetésre való. Bánffy Dezső báró mosolyog. Jó kedve van, most ő a helyzet ura.

Mikor szürke felöltőjében, ezilinderrel fején, lejön a miniszterelnöki palota lépcsőin, hódolatteljes köszöntések fogadják, amilyenben aligha lesz ismét része, ha vége lesz a kegy hajszának és nem tartja kezében a választás esélyeit, melyek a szabadelyű pártra *oly kedvezők, mint soha ezelőtt.* Még a esendőséggel is személyesen tárgyal Bánffy, hogy a választás napján a rend és nyugalomra legyen gondja. Vasárnap közvetlen Bánffy kocsija után hajtattott a diszruhábao lévő esendőrezredes és mindjárt készea voltak a legujabb bon mot-tal, hogy Bánfyt maga a esendőrezredes védelmezi meg a képviselő önjelöltektől.

Micsoda Magyarország? — Debreczen meg néhány vármegye.

Felső Magyarországon, ahol kétszáz

főljáróra nyilnak, a jóformán leszerelt asztal, rajta a kidugaszolt palaczkok, a homályos üres palaczkok, a fakó foltos, összegyűrt abrosz, mind arra vall, hogy vége a lakomának, a vendégek asztalt bontottak. Az oldalsó szobából hangos beszéd, kacagás, golyók gurulása, pohárkocczintás hangzik ki. A marsal épen a játszóját végzi, ime azért várja a sereg a parancsot. Es ha a marsal megkezdette játszóját, döröghet az ég, őt ugyan semmi sem akadályozza meg abban, hogy be is fejezze azt!

A billard!

Ez a gyöngesége ennek a nagy katonának. Olyan komoly itt, mint a csatában, a nagy tűzben; a melle esupa kitüntetés, szeme csillog, areza kigyult a lakoma, a játék, a grog hevével. Adjutánsai nekihevülten, tiszteletteljesen állják körül s valahányszor lök, oda vannak a bámulástól. Ha a marsal talál, mind a jelzőtáblácskának rohan, ha megszemjazzik, valamennyiük el akarná készíteni a grogot. A vállrojtók és forgók zizegése, az érdemrendek és bojtok csörgése és a finom mosolygás, az udvaronezos mély alázatosság, a sok himzés, uj egyenruha ebben a magas, faragott, tölgyfával kirakott, parkra nyiló teremben, mindez a compiégné-i őszi napokra emlékeztet és megnyugtatja kissé azokat e sáros köpönyegeseket, akik onalenn az utak mentén zugalódnak és az esőben sötét csoportokba állanak össze.

A marsal játszótársa egy kis, feleszes dereku, kifésült, fehér keztyüs szá-

zados, kiváló játékos, a ki a billardon a világ valamennyi marsalját tönkre tudná tenni, de érti a módját, hogyan kell föllebbvalójától tisztos távolságban maradnia s azon igyekszik, hogy ne nyerjen, de tulságosan könnyen ne is veszítsen. Az ilyet hívják a jövő emberének...

Figyelem, ifju ember, jól tartasuk magunkat! A marsalnak tizenötje van, önnek tize. Az a feladat, hogy a játék végig ugy folyjon, mint eddig és előmenetelére nézve többet tett, mintha ott volna a többivel a pataként szakadó esőben, a melybe a szemhatár is beleful; mintha bemocskolná szép uniformisát s pára lepné el aranyos bojtját, míg a parancsra vár, a mely nem érkezik meg.

Csakugyan érdekes egy játszma. A golyók gurulnak, összeütődnek, keresztezik egymást. Az asztal jól működik, a posztó fölmelegszik... Hirtelen ágyulövés lángja fut át az égen. Tompa dörrenés rázza meg az ablakokat. Mindenki megremeg; nyugtalanul néznek egymásra. Csak a marsal nem látott, nem hallott semmit: a billiardra hajoltan épen azon van, hogy egy pompás lökést okoskodják ki; erős oldala az e fajta lökés!...

De ime, megint villámfény, majd ujra. Az ágyulövések rohamosan követik egymást. Az adjutánsok az ablakhoz futnak. Tán a poroszok támadnának?

— Hát támadjanak! — mondta a marsal, azzal megkrétázta dákóját. — Önön a sor, százados.

A századost bámulatában elfogta a

reszketés. Turenne, a ki a lafétán elaludt, semmi sem ehhez a marsalhoz képest, a ki olyan nyugodtan billardozik a veszedelem perczében... E közben a zaj megkettőződik. Az ágyu dörgésébe belevegyül a golyószóró recsegése, a puskatüz ropogása. Fekete szegélyű vörös füst nyomul a kastélyig. Az egész park világos. A pávák, a fáczánok rémülten rikácsolnak a madárházban; az arabs lovak a lópor szagára fölagaskodnak az istállóban. A hadiszállás megmozdul. Sürgöny sürgönyt ér. A futárok megeresztett kantárral vágatva érkeznek. A marsalt tudakolják.

A marsallal nem lehet most szólni. Mikor mondom, hogy semmiért se hagyná abban játszóját.

— Önön a sor, százados.

De a kapitány szórakozott. Így van az, a mikor az ember fiatal! Ni, elvesziti a fejét, megfeledkezett eselfogásáról, egymás után talál és már szinte megnyeri a játszóját. A marsal neki dühödik. A meglepődés, a méltatlankodás leri sápadt képéről... Ebben a pillanatban egy rohanó ló roskad az udvarba. Egy sártól lepett adjutáns iparkodik bejutni, majd egy ugrással átkerül a feljárón:

— Marsal ur! marsal ur!...

Látni kellett volna, hogyan fogadták. Dühében lihegve, vörösen mint a kakas, jelent meg a marsal az ablakban, dákójával a kezében:

— Mi az?... Mi baj?... Hát nincsen itt őr?...

— De marsal ur!...

évvél ezelőtt Bocskay, Bethlen és Rákóczi zászlóit diadalmasan lobogtatták a vármegyék és városok idegen ajku lakosai, most a pánszlávokkal szövetkezett néppárti fanatikus papok izgatnak veszedelmesen a kormány jelöltjei és az azok által képviselt magyar állameszme ellen.

Egész Zólyomvármegyét, valamint a szomszédos területeket is rettegésben tartják a néppárt reverendás kortesei, akik előtt Zichy Nándor gróf és pártja csak arra való, hogy államellenes pánszláv törekvéseiket annál jobban érvényre tudják juttatni. Hogy kiesodák Zichy Nándor gróf aranygyapjas vitéz ur zólyomgyejei barátait, megösmérjük abból a levélből, a melyet a M-g. közöl Besztercebányáról.

Zichy Nándor grófnak leghivebb barátja ezen a vidéken Martinesek József lopéri és a lehotai plébános. Martinesek az egész megyében minr ultra-pánszláv, mint „moszkovita“ ismeretes, azaz olyan pánszláv, akinek Moszkvában székel a esásárja is, meg a pápája is. Ezzel a foglalkozással összefért az, hogy Martinesek József rendezze a garam-szent-miklósi néppárti gyűlést, a melyen Zichy Nándor gróf éppen az ő jobbán, a haza egyik legnagyobb ellenségével karonfogva jelent meg.

Ugyanezen a gyűlésen jelen voltak Luczky Ignác helesei káplán, Kaeska József ó-hegyi káplán, Szeleczky G. szent-miklósi káplán, mindmegannyi fanatikus moszkovita és néppárti apostol, akik a magyar nevet ki nem ejtik, akik ha valaki magyarul köszön, a köszönést nem viszonozzák. Ezek a Zichy Nándor gróf barátai, akik éppen ezzel a barátsággal igyekeznek leplezni hazafiatlanságukat.

Kitudódott pl. hogy Martinesek József néppárti apostol, a kinek egyik elve pl. ez: *Micsoda Magyarország—Debreczen meg néhány vármegye?* levélben írta meg egy ügyből kifolyólag Rimély püspöknek, hogy:

— Ego sum panszlav! (Én pánszláv vagyok.)

Martinesek urról akkor a helyi lapok

— Jól van . . . Mindjárt . . . Várják a parancsot.

És dühösen bevágta az ablakot.

Várják a parancsát!

Hiszen azt teszik a szegény ficzkók. A szél arezukban vágja az esőt, meg a kartácsot. Teljes zászlóaljakat összezuztak, míg a többi tétlenül áll s még csak nem is érti, miért áll tétlenül. Semmi tenni valójuk sinesen. Várnak a parancsra . . . Aztán, mivel a meghaláshoz nem kell parancs, az emberek százával roskadnak a bokrok mögé, az árkokba, a nagy, esőndes kastélylyal szemben. Még a földön is tépi, szaggatja őket a kartács és seibeikből esendesen folyik Franciaország nemes vére . . .

Odafönn a billardozó tereben is ép olyan tüzesen folyik a munka: a marsal újra előnyben van; de a kis százados oroszán módra védekezik.

Tizenhét! tizennyolc! tizenkilenc!..

Alig telik idő arra, hogy a poniteket feljegyezzék. A harez moraja közeledik. A gránátok már a parkba esapnak. Ni, most épen a tóba vágott egy. A viztükör hullámot ver; az egyik hattyu véres tollak forgatásában uszik. — Ime az utolsó lökés. . . .

Aztán nagy esőndesség. Semmi zaj, csak az eső kopogása, a mint a gyertyánfákra hull; dübörgés a domb aljában s a felázott utakon olyas fajta zaj, mint a menekülő nyáj topogása . . . A hadsereg teljesen felbomlott. A marsal megnyerte játszmáját.

Franciaiából: **Elek Artur.**

ki is irták, hogy hazaáruló pánszláv, mire felkereste őt, mint a lehotai iskolaszék elnökét a m. kir. tanfelügyelő és felhívta, hogy igazolja magát. Martinesek József neki vörösödve így szólt:

— Nos hát igenis, én pánszláv vagyok és senkinek sines jogában az én elveim tisztességében kételkedni mindaddig, a *míg olyan urak*, mint *Zichy gróf* és *Molnár apát* velem tartanak és *leveleznek*.

Ezzel dühösen az íróasztalra esapva, kivett annak fiókjából egy esomó gondosan őrzött levelet. Ezek a Zichy Nándor írásai voltak, melyeket a legveszedelmesebb pánszláv agitátorhoz intézett.

Ezek a Zichy Nándor gróf barátai, a kik most a jámbor tót nép előtt néppárti gyékényen árulják a hazát.

Mayer Emil tegnapi napon az I-ső választókerület szabadelvű választói a jelöltség elfogadására egyhangulag felkérték. Mayer Emil a jelöltséget elfogadta és programmbeszédét Vasárnap, okt. 18 án közvetlen a Márk Endre programmbeszéde után fogja megtartani a városháza nagy termében.

A képviselőválasztások idejét a központi választmányok, mint értesülünk, több mint kétszáz kerületre nézve a törvényes választási időköz első napjára, október hó 28-ára tűzték ki. Az első napon tartandó választások száma kétségkívül jelentékenyen szaporodni fog még úgy, hogy a képviselőválasztások koczakája jóformán el fog dőlni mindjárt az első napon. Szabolcsvármegye központi választmánya szintén október 28-dikára tűzte ki a választások idejét.

Tisza Kálmán ellene. A nagyváradi függetlenségi párt Vári Szabó Bélát léptette fel Tisza Kálmán ellen, — természetesen csak azért, hogy a nagy államférfiu ne közfelkiáltással választassék meg.

Jókai Mór jelöltsége. A karczagi kerületnek 40 tagu küldöttsége tisztelgett tegnap Jókai Mórnál Gaál Kálmán kisujszállási és Veress Sándor karczagi polgármester vezetése alatt, hogy neki a jelöltséget kormánypárti programmal felajánlja. Jókai a vidék iránt érzett rokonszenvből betegeskedése daczára is elfogadta a jelöltséget és kijelentette, hogy e hó 25-én mond programmbeszédet.

Gr. Károlyi István ellen, aki eddig pártonkívüli programmal képviselte a nagykárolyi kerületet, — a függetlenségi párt fölveszi a küzdelmet. — Az okt. 18-ikára kitűzött párt gyűlésen fog kiviláglani, kinek neve körül csoportosulva veszi fel a harezot.

A hosszú-pályi kerületben sem Benedek János, sem Bakonyi Samu nem fogadták el a függetlenségi-párt által felajánlott bizonytalan mandátumot.

Thaly Kálmán, az I. kerület volt képviselője vasárnap délután Debreczenbe érkezik. Pártja ünnepélyesen készül fogadni, vagyis a mint a D—n virágos ellenzéki stílusban mondja: a kormánypárt nemzetellenes politikát valló táborát elsepréssel fenyegető népfenség hatalmas megnyilatkozására nyílik alkalom akkor.

Ertjük! Vasárnap lesz. Rá ér a felleges nép olesó éljenekben bőségesen kifejezni a hazafiságát. De még ettől nem rendül meg sem a 67-diki kiegyezés, sem a szabadelvű párt.

A nádudvari kerületben a Kossuthpárti Pap Elekkel és az Ugronpárti Falussy Arpáddal szemben **Hercz Zsigmond** budapesti lakos, köszénbánya igazgató lépett fel szabadelvűpárti programmal.

H.-Böszörményben a függetlenségi-párt egyik jelöltje ifj. Sóvágó Gábor vissza lépett. **György** Endre pártunk e kitünő híve, most már csak Szinay Gyulával mérkőzik.

Gróf Degenfeld Pál Hadházon. A hajdunánási kerület szabadelvűpárti képviselő-jelöltje tegnap d. e. érkezett Hadháza, ahol a választó polgárok nagyszámmal és igaz meleg lelkesedéssel fogadták Degenfeld család e derék ifju sorját. Sinay János községi főjegyző mondott szívélyes üdvözlő beszédet, mely után több száz főre menő közönség a község házához vonult. Itt mondta el a szeretett képviselőjelölt zugó éljenzések, élénk helyeslések között programmbeszédét, a mely a nagyszámmal jelenlévő ellenzéki választókra is meggyőző erővel hatott.

Pártunk irodája.

A II. kerületi szabadelvű-párt végrehajtóbizottsága megnyitotta irodáját a „Bika“ szálló földszinti 36. számú szobájában, hol egész nap felvilágosítás nyerhető.

A végrehajtó bizottság naponként délután 6 órakor a „Bika“ szálló emeleti ezukrásztermében tartja üléseit.

Ezeket a Dr. Király Ferencz II. kerületi szabadelvű párti képviselő jelölt párthiveinek tudomására hozatala végett közöljük.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A ki más helyett tart programmbeszédet.

(Többektől hallottuk azt a hirt, hogy a h. nánási választókerület függetlenpárti képviselőjelöltje, Oláh József, aki legkevésbé sem dicsekedhetik szónoki képességgel, dr. Bakonyi Samut kérte fel és bizta meg maga helyett a programmbeszéd elmondásával. — Dr. Bakonyi, Samu meg is jelent a hir szerint Dorogon, de ott nem engedték szóhoz jutni. Rögton táviratoztunk h.-dorogi levelezőnknek: mi igaz e hirtől? Erre kaptuk a következő táviratot:)

H.-Dorog október 16. Az a hir, mintha Oláh József Kossut párti képviselő jelölt megbízottját dr. Bakonyi Samut nem engedték volna a hatóság részéről szóhoz jutni, nem felel meg a valóságnak. A tényállás ez:

Kedden dr. Bakonyi Samu a dorogi főbírónál jeletkezett, hogy **Oláh József helyett programmbeszédet** tart. Kovács István főbíró a jeletkezett Farkas Győző jegyőhöz utasította. A jegyző épen akkor Nánáson, tehát a községtől távol volt. — Mire Bakonyi két választó kíséretében Nánásra átrándult s ott Farkas jegyzőnél szándékát bejelentette. A jegyző sajnálatának adott kifejezést, hogy távol lévén, személyesen a rendfentartását illetőleg nem intézkedhetik. — Dr. Bakonyi ennek daczára Dorogra visszakoocsizott s a piacon **elmondta bemutató beszédét.** — A rendes piaczi közönség mely a beszédet hallgatta, a piacz felé közeledő szabadelvűpárti választók zászlós felvonulásától szét szaladt, mire a függetlenségi párt néhány zászlóhordozója, Bakonyival s a jelölttel együtt elhagyták a tért, Semmi összeütközés nem volt.

Ugron—Weisz párbaj.

Budapest, október 16. Ugron Gábor és Weisz Berthold ma reggel pisztoly-párbajt vívtak. Egyik félnek sem esett baja.

Kettős öngyilkosság.

Budapest, október 16. Popovics Ede és Moskovitz Teréz Bécsből érkezett egyének ma az Arany-Sas szállodában kettős öngyilkosságot követtek el.

Anglia a hármasszövetségben.

Budapest, október 16. Londonból jelentik, miszerint a Morningpost azt írja, hogy az esetben, ha Orosz- és Franciaország a szultánt védelmezni fogják, Anglia a hármasszövetséghez csatlakozik.

Földrengés Peloponnesuban.

Budapest, október 16. Athéni sürgönyök szerint Gargalianiban, Peloponnesz nyugoti partjain erős földrengés volt. A kár nem sok.

Árviz Rómában.

Budapest, október 16. Rómából távirják, hogy a Tiber a sok esőzés következtében ki áradt. A víz a szent Pál kapu környékét teljesen elöntötte.

NAPI HIREK.**Tájékoztató.**

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Othon“-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— **Egyházkerületi tanügyi bizottsági gyűlés.** Tegnap referádánk folytatásaként közöljük, hogy a gyűlés tegnap d. u. első sorban a főgymnáziumi igazgató jelentését tárgyalta, melynek igen lényeges tárgya volt a *főgymn. osztályok túllömöttsége* s azon állapot rajza, hogy még debreczeni református szülék gyermekei is kimaradtak, hely nem léteben főgymnáziumunknak, főként első és ötödik osztályból, a mire nézve egyedül az látszik lehető gyógyszernek, hogy az első osztályban a már meglevő mellé még egy parallel osztály s az ötödik mellé is parallel osztály létesíttessék. A bizottsági ülés megbizta továbbá Csiky Lajos th. tanárt, hogy a debr. tanítóképződe és a felsőbb leányiskola növendékei használatára irjon egyházszertartást, egyháziszervezetünk és törvényeink ismertetése kapcsán, kimondatott az is, hogy a tanügyi bizottság a konventi tanterv keretében fölvétetni óhajtja ezen tantárgyat a gymn. vallástani tantárgyak közé, a mire nézve az egyházkerület gymnáziumainak vallástanárai, a készitendő tankönyv keretének véle-

ményezése czéljából az egyházkerületi felügyelő által mielőbb összehívandók. — Mai napon is egész délelőtt tartott a gyűlés, több jelentést tárgyalván, melyek kapcsán szóba került a *főiskolai tanárok fizetésének végleges rendezése*, a mire annyival nagyobb szükség van, mert a vidéki, államszegélyben részesülő gymnásiumok tanárai jobban javadalmazták, mint a mieink. Így aztán a debreczeni főiskolában való tanárság minden szakon megszűnt vonzerőt gyakorolni vidéki jobb tanárainkra, hogy ide pályázzanak, — a mit az utóbbi évek pályázatai bőségesen mutatnak. A debreczeni főgymnázium igazgatójának állítólag felszaporodott adminisztracionális és irodai munkái könnyítésére vonatkozó javaslat ajánlólag terjesztetik az egyházker. közgyűlés elé. A gyűlés ¼1 órákor az elnöklő püspök életetésével végződött.

— **Hajdu vármegye közgyűlése.** Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt rendkívüli közgyűlésre jött össze. A közgyűlésen, mely gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt folyt le a központi tisztviselőknél kívül nagyon kevés számban jelentek meg a bizottsági tagok. Tíz órákor nyitotta meg az elnöklő főispán a közgyűlést, amelynek egyedüli tárgyát az új országgyűlést összehívó legkegyelmesebb királyi meghívó levél kihirdetése képezte. A felolvasott meghívó levelet további intézkedés czéljából áttették a központi választmányhoz, a mely holnap intézkedik a választások ügyében. A Wessprény Zoltán főjegyző által megszervezett jegyzőkönyvet rögtön hitelesítették és ezzel a közgyűlés öt perc alatt véget ért.

— **A főiskola köréből.** A főiskolai gymnásiumi önképző-kör alakuló közgyűlését szerdán tartotta meg a következő eredménnyel: Elnök lett: Zádor Ervin VIII. osztályu, alelnök: Krampera Ede VII. o., titkár: Ábrahám László VIII. o., főjegyző: Ungár Simon VIII. o., aljegyző: Szűcs László VII. o., pénztáros: Csánki Dezső VII. o. Választmányi tagok lettek: Balogh Sándor, Kerekes Sándor, Kentzler Gyula, Lövinger Endre VIII. osztálybeli és Kovács István, Márki Lajos, Szabó Elek, Skrovina Ottó VII. osztálybeli tanulók.

— **Az egyházkerület költségelőirányzata.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület költségelőirányzatát tegnap vette tárgyalás alá az e czélra kiküldött bizottság a kollégium kistanácsstermében, gr. Degenfeld József főgondnok elnöklete alatt. A költségelőirányzatot a november 10-iki egyházker. közgyűlés tárgyalja le véglegesen.

— **Svéd újságíró a Hortobágyon.** A Stockholmból jött svéd újságíró Mauritz Hellberg a D. R. U. egyik dolgozótársának kalauzálása mellett tegnap az egész napot a Hortobágyon töltötte. A beláthatatlan pusztá roppant méretei, a város törzsmérese és gulyája s az ott talált igazán magyaros vendégszeretet valóságilag elragadták a hideg északról jött svéd barátunkat, aki nem is késett ennek és hálás köszönetének egy szép levél kíséretében kifejezést adni Király Gyula tanácsnok előtt. — Mauritz Hellberg a budapesti Othon körhöz intézett ajánló leveleivel a Hortobágyról egyenesen a fővárosba utazott.

— **A debreczeni munkás dalegylet f. 1896. évi október 18-án.** vasárnap a „Margit“-fürdő dísztermében Janny József egyleti kar-nagy vezetése mellett tánczczal egybekötött zártkörű dal-stélyt rendez. A dalestély műsora a következő: 1. „Fohász“, Gáltól. 2. „Huzzad cigány“, Hubertől. 3. „Nemzeti zászló“, Hubertől. 4. „Bármerre jár“ Lányitól. 5. „Riadónak“, Hubertől. Kezdeté este 8 órákor. Belépti-jegy személyenként 60 kr. Előre váltott jegy 50 kr. Alapító és pártoló

tagok szabad-jegyeiket használhatják. A szabadjegy két személyre érvényes. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Péter Pál pénztárnok urnál, Kurián Gyula órás üzletében (főpiacz) és este a pénztárnál.

— **„Püspökladány.“** Ma kaptuk meg a Püspökladányon hasonló czim alatt megindult új lap első, mutatószámát. A kiadó-szerkesztő Eröss Lajos ref. lelkész irói tehetsége és egyénisége biztosította annak, hogy lapja mindenkor tartalmas lesz és nem fog vidékies személyeskedés alacsony színvonalára süllyedni. A lap szellemi és anyagi fejlődésért fog harczolni. Megjelenik havonként kétszer. Előfizetési ára félfévre 1 frt.

— **A szekér kerekei alatt.** Tegnap este nagy riadalom támadt a Burgundia-utcán. Egy szénás szekérrel vadul száguldtak végig az utcán a megbokrosodott lovak. Éppen abban a pillanatban akart a szekérron keresztül menni egy Kozák Mari nevű fiatal leány, mikor a lovak az uton végig futottak. — A szegény fiatal leányt elütötték a vadul száguldó lovak s a leány a másik pillanatban már ott feküdt a szekérron eszméletlenül, vértől borítva. Az összecsendült néptömeg elől rendőrök vitték be a legközelebbi ház udvarára, ahol magához tért, onnan a központi rendőrség intézkedésére, különösen pedig a szép fiatal leány óhajára szülők árok-utczai lakására szállították. A leány állapota, a ki arcán, mellén és lábán szenvedett sérüléseket, aggasztó. Hogy a szerencsétlenség miatt kit terhel a felelősség, eddig nem lehetett megállapítani, mivel az elragadt lovakkal nem volt senki.

— **Segély a szűkölködőknek.** Lapunk tegnapi számában nyugtáztuk a szűkölködő Braun család számára beküldött egy forintnyi összeget. Ma ismét akadt egy emberbarát, a ki saját filléréivel hozzájárult, hogy a szűkölködő család nyomorát enyhítse. Bechert Manó ur ma délelőtt erre a czélra 1 frtot küldött lapunk kiadóhivatalához. A nagyközséget ismételten felhívjuk, hogy adakozásaikkal segítsék meg a szerencsétleneket.

— **Hol van a bigottság?** A helybeli függetlenségi párt lapja saját külön szótárának káromkodó kifejezéseiből megint összefűzött néhányat s azokkal pártunk intéző bizottságát sértegeti. A tisztelt lap-társ felesleges fáradságot művel. Mert közelebb és könnyebben is megtalálhatná a bigotteriat és ezzel rokon fanatizmust ott, a hol, különösen a választási mozgalmak megindulása óta az üvöltő dervisekhez hasonlatosképen viselkednek és valamint a bika a vörös posztótól, azonképen megvadulnak, mihelyt olyan embert látnak, a ki másként merészkedik ini, szólni és érezni. Különben jól ismerjük a kancsal mézárósról szóló példabeszédet és tisztán látjuk, hogy a D—n. hová akar ütni, a mikor a II. kerületbeli szabadelvűpolgárok két jelölt körül sorakozó táborát egymás ellen hecchezeli, egyiket a másik rovására puszirozza. Felteszünk párthiveinkben annyi elvűséget és józan értelmet, hogy nem engedik magokat semmiféle fortélyosság által félrevezettetni. S annak tudatában, hogy tulajdonképen mindnyájan ugyanazon ellenféllel küzdenek, ugyanazon elvek diadaláért, a döntő ütközetben egymással újra kezét fogva, egy derék hadat képezve igyekeznek majd győzelemre segíteni a szabadelvűség nemzeti színű lobogóját!

— **A osodadoktor ügye a hírség előtt.** Tápai Mihály ügyét, aki törvényileg tiltott foglalkozás, kuruzsolás miatt van vádolva, ma kezdte tárgyalni a járásbírótság. Számos tanu van beidévezve, akiknek kihallgatása ma egész nap tartott. Érdekes, hogy ugyanakkor mindőn a tanács elutasította Tápai telpeidés iránti kérelmével, egy hétezer forintos házat vásárolt Debreczenben.

— **A vak hitű apa.** Nagy felbáborodást keltett a biharmegyei Remetén egy szomorú temetés. Egy gyermek feküdt a ravatalon s a parányi halott temetése

elől a szivtelen vakhitű apa elzárkozott. Az anya egyedül siratta elveszett kisdédét, a mi minden jelenlevőt mélyen megindított. Ez a vak hitű apa remetei lakos, Molnár István 1894-ben még a ref. egyház gondnoka volt, most pedig már oly bigót nazarénus, mely ritkítja párját. S e miatt a családi élet oly leirhatatlan hideg és szomorú, hogy a hite hagyott kurátor hajlékát mindenki elkerüli. Most, hogy meghalt a kis leánya, daczára annak, hogy azt születésekor az anya keserű könnyeire a ref. pap keresztelte meg, nem akart az apa neki sem harangoztatni sem sirt ásatni, hanem, hogy a kisdédék halálózása napi renden van, egy másik idegen sírjába akarta minden szertartás nélkül tétetni. Tóth Lajos állami tanítót föl is kérték, hogy engedné meg, miszerint a kis halottat egy más házhoz szállítsák s onnan vigyék a temetőbe. De nevezett tanító nem adott helyt a kérelemnek s arra utasította az anyát, hogy a kis leányt azon szertartás szerint temetessék, a milyen vallásban megkereszteltetett. A hitében megvakult apa pedig, midőn a halotti gyülekezést a háznál csakugyan megjelent, a kamara csekély kis ablakát is egy rossz bundával elfedve oda vonult be s hiába való volt a testvére s minden rokonok kérése, mintegy beteg medve — nem mozdult ki nyomorult odújából s nem állt kis leánya koporsójához! Felháborító volt maga a kis koporsónak nevezett készülék is, néhány darabb gyalulatlan deszkából csak úgy volt az összeállítva, hogy mindenki megbotránkozott rajta. Egy részt koporsó formája sem volt, mert tető helyett szinte csak egy darab deszka volt felül szegezve s a mellett oly szűk, hogy szemtanuk állítása szerint csak szoritani lehetett bele az ártatlan kis halottat.

— Az olasz trónörökös házassági szerződése.

Rómából jelentik, hogy az olasz és a montenegrói udvarok képviselői f. hó 10-én írták alá a fejedelmi jegyespár házassági szerződését. A montenegrói fejedelem nem tartozik a vagyonos uralkodók közé, a czivillisztája is mindössze 250 ezer korona. Állítólag 25 ezer koronát ad a leányával és kötelezi magát arra, hogy állama részéről Rómában diplomáciai képviselőt létesít. A trónörökös az olasz alkotmány értelmében egy millió lira apanászt kap. Az olasz király ugyan ezt az összeget a czivillisztából akarta fedezni, de a miniszterek hivatkoztak a törvény világos rendelkezésére és így a király engedett, de azt beszélik, hogy a király egy millió lira erejéig a czivillisztájából akar lemondani. A fejedelmi jegyes párt az egész olasz nemzet készül fényes ajándékokkal meglepni. Legbecesebb ajándék lesz az olasz művészek ajándéka, egy album, melybe az olasz írók, festők és zeneszerzők fognak valamit írni és festeni. Heléna fejedelmi kisasszony tudvalevőleg nagy barátja a művészetnek.

— Nemzetközi kiállítás nyílik meg f. évi november hó 15-én Bordeauxban (Franciaország.) Kiállíthatók az összes élelmészeti cikkek és termények, u. m. konzervált gyümölcsök és húsmelekek, szalonna és zsírneműek, sütemények, tej- és tej-termékek, borok, szeszes italok, likőrök, sörök, ásványvizek, vegyi és egészségügyi termények stb. A tárlat a Quinconnes-teren van felállítva és az egyes országok és nemzetiségek szerint osztályozva. A nagy díjokmányból (Grand Prix), elismerő oklevélből, valamint arany, ezüst és bronz-érmékből álló kitüntéseket egy nemzetközi bírálóbizottság fogja megállapítani. A termények csupán 5-5 kilós postacsomagokban küldendők. Bővebb felvilágosítást nyújt a kiállítás igazgatósága, melynek czime ez: Direction d'Exposition et Concours International 8 rue du Palais-Gallien, Bordeaux.

Irodalom — Művészet.

* **Epizódok** czim alatt megjelenő újabb verskötetere hirdeté előfizetést Eerdélyi Z. az újabb költő-generáció egyik legtalentumosabb tagja. A könyv csinos kiállításban, mintegy tiz ivnyi tartalommal f. év december hó első napjaiban fog megjelenni s előfizetési ára 1 frt. Bolti ára 1 frt 50 kr. lesz. Az előfizetési pénzek f. év november hó 15-ig a költő czimére (Budapest, Kerepesi-ut 34. sz. III. emelet) küldendők.

* **Ezer évmeseköltése.** Benedek Elek nagy könyvből, az öt kötetes Magyar Mese- és Monda-világ-ból három füzetet (44-46.) kaptunk egyszerre, Széchy Gyula szép rajzaival s így az 50 füzetre tervezett könyvből még csak négy füzet van hátra. A most megjelent füzetekben ép úgy megtaláljuk Benedek mesemondó képességeinek általánosan ismert jelességeit, mint ez előző füzetekben. Mesék és mondák váltják egymást e füzetekben is s Benedek mesemondó kedve, elevenisége a nagy mű végefelé nem hogy lankadna, sőt inkább emelkedni látszik. Ugy irodalmi, mint nyelvi és pedagógiai szempontból örökbesű munka e könyv: méltó arra, hogy minden háznál meglegyen. A Magyar Mese- és Monda-világ egy füzetének ára 25 kr., 10 füzetenként előfizetve 2 frt 50 kr., de kapható diszes kötésben is az eddig megjelent négy kötet, kötetenként 3 frtjával a kiadó Athenaeumnál és minden könyvesboltban.

S z i n h á z.

* **A keoskeméti színház megnyitása.** Száz évre rá, hogy 1796-ban az első magyar színházgató, a szegény Kelemen László, hiába próbálva szerencsét az akkor még egészen német Pesten, züllésnek induló társulatával Kecskemétre ment menedéket keresni, Kecskemét városa fölávatta ujonnan épült állandó színházát. Az épület Fellner és Hellmer műépítészek terve szerint egészen a Vigszínház alaprajza után, ennél kisebb arányokban, épült. Fehér arany faldíszítése, bordó kárpítozata, ügyes, kedves berendezése felül emelik az eddigi vidéki színházakon. Diszleteit Molnár Árpád festette, egyéb belső berendezése otthon készült, helybeli iparosok által, kik közül különösen Lévy Antal kárpitos szállított rendkívül műizléses dolgokat. Bánk-bánhoz különösen fényes diszleteket rendeltek. Ezzel nyitotta meg ugyanis Rakodeay társulata Kecskemét város szép új színházát, a mely két templom és az új törvényszéki palota között emelkedik.

Régi diák élet.

A debreczeni kollegiumnak a milleniumra tavaly kiadott története hü képet nyújt a régi diák életről, a mely spártai szigorral nevelt nagy embereket a városnak, egyháznak és a hazának.

Hasonló vaskos könyv jelent most meg a nagykőrösi ev. ref. főgymázium történetével, a melyet Ádám Gerzson és dr. Jóó Imre állítottak össze,

Böngészvén az érdekes és értékes műben, ráakadtunk azokra a törvényekre a melyek a tizenhetedik század közepe és vége felé voltak érvényben s amelyek némi világot vetnek a régi diákéletre, a mely a maítól meglehetősen különbözik, ha mindjárt azok is a diákok megrégulázását tüzték ki ezéjökül.

A tizenhetedik században a diákokat leginkább pénzbírsággal büntették s a páleza csak azután nyert nagyobb uralmat, a bezáratással egyetemben. Akkoriban nagy súlyt helyeztek arra, hogy a diák külső megjelenése is megfeleljen a

kor izlésének, a miért is a nagykőrösi diákoknak nem volt szabad hosszú hajat viselni, azt fodroztatni, de még törökösen sem lenyiratni. A fekete hosszú, szétvágott kalap épen úgy tilos volt, mint a „misiri“ gallér és tatár keztyű, a melyek hogy milyenek voltak, ma már nem is tudjuk. A diákok bent laktak az iskolában és fegyvereik voltak.

A mulatozás és a borivás meglehetősen divatban lehetett akkoriban, valamint az erőszakoskodás is, a mit a törvények egyes pontjai bizonyítanak. Az egyik paragrafus a következőket tartalmazza: „Bármily vendégeskedés tartására, sőt a szomjuság eloltására is bort a város közkezesmájából készpénzen kell hoztatni.“

Am ha a borivást megengedték is, egy másik paragrafusban kimondták, hogy „bármely alkalommal is kerülni kell a részegséget, a hányást és a krakogást.“ Ezeknél valamivel komolyabb és jellegzetesebb a törvények ama része, a mely azt rendeli, hogy a diák másnak vérét ne ontsa, magán-, vagy középületbe ne törjön, fegyverre ne igazgasson és összeesküvést ne szervezen.

Még a tánczolás is tilos volt s úgy látszik, hogy a zene sem lehetett akkoriban nagyon kedves, mert kimondották, hogy senki ne játszódjék kártyával, vagy koczkával, a zenével visszaélést ne kövessen el, senki ne tánczolja, különösen pedig kártyát ne készítsen.

Jellemző az a rész is, amely így szól: „Muzsikán, vagy más ilyenmű hangszerezen másoknak, különösen a direktornak bosszantására senki se játszódjék.“

Megemlékezzvén mindezekről, az iskola történetéből egy részt még ide igatunk. Azt a részt, amely az intézet egyik igazgatójának keserves sorsát foglalja magában. Ez a rész a következő: „Pathi Miklóst 1886-ban a törökök elrabolták feleségével Turbucz Katával s egy kis fiacskájával. Magát és feleségét külön-külön előkelő török vette meg. Mint idevaló fiatal embert, előbb már bódí el-készít, városunk váltotta ki. Felesége és gyermeke kiváltására is gyűjtött költséget. A török az asszonyt hajlandó volt visszabocsátani, de a fiút nem. Tehát fiával együtt az anya is ott maradt, sirva mondván: „ugy sem vagyok már méltó, hogy feleséged legyek, hagyj hát itt engem is holtomig sirni“.

Visszatérve Pathi lett kőrösi rector, majd szentesi, gyomai s végre vésztői pap. A török lánczai miatt sánta volt. Vésztőn halt meg s temették el a régi templom mellett, hol most a prédikátor háza van. Fiát, az anya különösen s a török igyekezett jól nevelni s anyyira is ment, hogy 1730 táján a török követel, mint kija, azaz mint belső titoknak ment Bécsbe. Anyjától megtudván, hogy Kőrösön atyafiai vannak, ezeket utazása közben meglátogatta, magához hívatta s gazdagon megajándékozta.

Közgazdaság.

A termelvény megosztás és a nyere-ményben való részesülés a mezőgazdaság terén.

Gillman és Katscher Lipót után.

Hajdu József.

I. A termelvény megosztás.

(Folytatás.)

Amerika más részeiben még más viszonyok is uralkodnak. Uj-Angliában a rész-bérlő az adók, a javítási költségek és a vete-ménymagvak félköltségét viseli és a föld-birtokosnak a termés felét szolgáltatja át. New-Hamplisherben a legeiótula, donosok két-

harmadát kapják a termésnek, mert ez a bérlőnek kevesebb fáradságába kerül. Connecticut egyes vidékein a bérlőre eső rész készpénzben váltatik meg, míg neki egyébként ezt máshol el kell adnia. Az Alleghany hegység nyugati tájain a földbirtokos egyharmadtól kétötöd részig tart igényt és a szénának felére; ha a fundust is hozzáadja, úgy a széna kétbarmadát és a gabona felét. Ha a buzatermés a cséplés előtt osztatik el, úgy a fele tartozik neki; ha a cséplés után, úgy csupán egyharmada. Az utóbbi szokásosabb. Amerika buza farm-jaként ismert, sok ezer holdat elfoglaló Dalrymple-féle mezőgazdasági üzem — Casselton mellett, Dakotában, nyújtja talán a legbámulatosabb példáját a félhasznobérnek, amely csak valahol létezhetik. Dalrymple bérlő a természetbeni eredményt egyenlő részben osztja meg a birtokok tulajdonosával: a Nord-Pacific vasutársasággal. Észak-Amerika egyesült államai-ban még manapság is a métayage kétszerte nagyobb elterjedtségnek örvend, mint a pénzbeni hasznobér.

Az újvilágrészbe a termelvény megosztás az európai népvándorlás alkalmával szivárgott be. Thorold Roger szerint az 1348-iki pestis után az angol munkás osztály helyzetében beállott jelentékeny emelkedésével a félhasznobér általános bevezetése nagy mérvet öltött. Mégis ezen rendszer a 15. század kezdetén háttérbe szorított az által, hogy erős, jólétnak örvendő pór osztály fejlődött, amely a földet vagy megvásárolta, vagy pedig pénzért kibérelte. Természetes, hogy azóta Angliában a dolgok folyása egészen megváltozott, a mely a földnek megszerzésére a hasznobérrel által kedvezőtlennek mutatkozik. „Az angol parasztság”, mondá Cobden Richard, „egyedül áll a maga nemében; egy országban sincsenek a parasztlak a talajtól annyira elválva.” Évszázadok óta Angolországban a félhasznobér ismeretlen volt, és az angol nemzetgazdászok John Stuart Mill előtt — főképp lényegének nem tudása folytán — kedvezőtlen nézeteket terjesztettek. Egy ilyen kis birtokossághoz való átmenetet előkészítő és előmozdítandó bevezetésnek régi hiánya tekinthető főakadályként arra nézve, hogy a bérlényének átalakulása Nagy-Britanniában, a mely pedig csakhamar elkerülhetetlen lesz, oly lassan halad előre.

Franciaországban is egykor a félhasznobér nagy elterjedtségnek örvend és — Paul Leroy Beaulieu szerint — még maig is több, mint 13 százaléka az urbéri földeknek van e rendszernek alávetve, ennek ellenében Belgiumban, Emile de Laveleye közlése szerint csaknem teljesen megszűnt. Igen el van még terjedve Délmetország, Schweiz, Spanyol és Olaszországban, az utóbbira említett ország méltán nevezhető a félhasznobér „Klassikus tájának.” Stanley Jevous bizonyítása szerint a termelvénymegosztás a régi görögöknél is szokásban volt, tőlük vették át a rómaiak és ezek által jutott el Franezia és Spanyolországba. Egyes nemzetgazdászok ama véleményen vannak, hogy a Kelet-india és Törökországban uralkodó Ryotmód (vagy Rayat rendszer) a nyugati tartományok félhasznobér rendszeréhez közelít; ennél a kormány, mint földbirtokos tekintetik, és a föld termékeinek 50 és 70 százalék közt változó adók, a melyeket ez beszerez, bizonyos mérvben hasznobér gyanánt tekinthetők.

(Folyt. köv.)

* Szabad sertésszállítás. A földmivelésügyi miniszter közli Debreczen város hatóságával, hogy július hónap 25-ki rendeletét hatályon kívül helyezve megengedte, hogy a vasútra való feladás

előtt az illető kirendelt szakértő által megvizsgált és egészségeseknek talált sertéseket vasuton Magyarország bármely községéből Budapestre a ferenczvárosi pályaudvar petróleumraktár rakodójára, kizárólag leolvasztás céljából, az alábbi feltételek mellett minden külön engedély nélkül szállítani lehessen: 1. a sertések a ferenczvárosi rendező-pályaudvar petróleum-raktár rakandók ki; 2. ha a szállítás valamely sertésvészszel, orbánczszal vagy száj- és körömfajással fertőzött, vagy sertésvész községgel szomszédos és e miatt zár alá vett területről történék, ez a körülmény a marhaleveleken világosan feltüntetendő; 3. a sertések kirakás után közvetlenül valamely henteshez szállítandók és megkezesük után legkésőbb öt nap alatt leölendők.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1896. október hó 16-án.

Allamadósság :			
Magyar aranyjádék 4%.	—	121.50	121.70
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	122.—	123.—	123.—
„ koronajádék 4%.	—	99.15	99.35
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjádék 4%.	—	122.25	122.75
Egységes államkötvény 4%.	101.25	101.75	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.—	139.—	139.—
Részvények :			
Magyar hitelbank részvény	—	402.50	403.—
Osztrák hitelbank részvény	—	366.40	366.60
Magyaripar-éskeresk. bank. r.	104.50	105.—	105.—
Sorsjegyek :			
Magyarjelzalogbank 4%-os sorsj.	121.—	122.—	122.—
3-os	104.—	105.—	105.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.	115.—	116.50	116.50
Magyar vörökoreszt sorsjegy	10.—	10.40	10.40
Osztrák „	18.—	18.40	18.40
Olasz „	11.50	12.—	12.—
Bazilika sorsjegy	6.80	7.10	7.10
Jó-sziv „	—	—	—
Pénznekem :			
Cs. és kir. arany	—	5.62	5.68
20 markás arany	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	9.53	9.57
1 Sovereigns	—	12.—	12.03

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, október 15.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a keresleten egynehány malom vett részt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 50.000 mm. kocsis áru váltóárakban és rakomány áruk későbbi szállításra 2% krral magasabb áron. Egyéb gabonaneműekben rozs 5 krral emelkedett, minden más változatlan maradt kevés forgalom mellett.

Eladatott :

Buza. Tiszav.:	1100 mm.	80. kg.	7.80 frt.
80. kg.	7.75 frt.	400 mm.	80. kg.
80. kg.	7.75 frt.	150 mm.	79.5 kg.
80.5 kg.	7.75 frt.	150 mm.	79.5 kg.
80.5 kg.	7.75 frt.	150 mm.	79.5 kg.
Zab :	5.40—6.05.		
Rozs :	0.—0.—.		

Natáridő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt s többszöri árhullámzás mellett az árak emelkedtek. Hivatalos felmondások 3000 mm. tengeri és 100 mm. szilvaiz október 20-iki átvételre.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

		frt
Buza szept.-októberre	1896	7.65—7.63
„ máj.-júniusra	1896	7.87—7.89
Rozs tavaszra	1896	6.80—6.82
„ szept.-okt.-ra	1896	6.58—6.60
Tengeri máj.-jun.-ra	1897	4.19—2.20.—
„ szept.-re	1896	—.—.—
Zab máj.-jun.	1896	5.96—5.98.
„ szept.-okt.	1896	5.60—5.62
Repeze aug.—szept.	1896	—.—.—

Zárlat 4 óra 30 perczkor :

		frt
Buza 1896. őszre		7.56—7.57
Rozs 1896 „		6.57—6.58
Tengeri 1896 aug.-szept.-re		0.—0.—
Zab 1896 „		5.68—5.68

Sertéspiacz.

Köbánya, október 15.

Magyar elsőrendű : Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig., Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 54 krtól 56 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 54 krtól 55 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett : Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 52 krtól 53 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 43 krtól 44 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám 1896. évi október hó 13-ik napján volt készletben 5750 darab. 1896. évi október hó 14-ik napján felhajtattott 343 darab, 1896. október hó 14-ik napján elszállítottott 339 db. 1896. évi okt. hó 15-ik napjára maradt készletben 5775 db. — A hizott sertés üzletirányzata anyha.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul :

6. p.

Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8 40
Budapest - Nagyvárád felé	d. u.	12 36
Budapest - Nagyvárád felé	este	10 31
P.-Ladány-Nagyvárád-felé	d. u.	3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 15
Szatmár - M.-Sziget felé	d. u.	4 07
Szatmár - M.-Sziget felé	este	8 —
Szatmár - M.-Sziget felé	éjjel	3 05
Csak Szatmárig	reg.	5 30
Miskolcz - Kassa felé	reg.	8 25
Miskolcz - Kassa felé	este	8 10
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 02
H.-Böszörmény - Búd. (m. áll. v.-tól)	reg.	5 28
Sz.-Mihály-felé (vásártérről)	reg.	5 51
Sz.-Mihály-felé (m. áll. v.-tól)	d. u.	3 57
Sz.-Mihály-felé (vásártérről)	d. u.	4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg.	4 42
„ (vásártérről)	reg.	5 —
Ohát-Köcs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u.	4 12
„ (vásártérről)	d. u.	4 24
Derecske-Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske-Nagy-Léta felé	d. u.	4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik :

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe

indul :

A délután 3. ó. 47 p.-kor érk. szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 06
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	9 15
P.-Ladányig gyv. átszállással	este	9 15

Debreczenbe érkezik :

Budapest-Nagyvárád felől	d. u.	3 47
Budapest-Nagyvárád felől gy.v.	este	7 09
Budapest-Nagyvárád felől	éjjel	2 40
Nagyvárád P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 12
M.-Sziget-Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget-Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget-Szatmár felől	este	10 18
Csak Szatmárról	este	6 58
Kassa-Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21

Debreczenbe érkezik :

Kassa-Miskolcz felől	este	7 50
„ vásártérről	reg.	8 09
B.-Szt.-Mihály (m. áll. v.-hoz)	reg.	8 17
H.-Böszörmény felől (vásártérről)	este	6 40
„ (m. áll. v.-hoz)	este	6 48
F.-Abony felől (vásártérről)	d. u.	5 23
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5 33
Ohát-Köcs-Polgár felől (vásártérről)	reg.	7 50
Ohát-Köcs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg.	8 —
Derecske-Nagy-Léta felől	reg.	7 35
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	8 15

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 21. VIII. Bérlet sz.

Pénteken, 1896. október 16-án,

este 6 órakor gyermek-előadásul, leszállított helyárrakkal:

Hüvelyk Matyi
vagy: **A varázskert titka.**

Látványos tündérrege 4 szakaszban, dalokkal és tánczszal. Regge után írta: Vécsei Leo. Zenéjét összeállította Znojemszky N.

Holnap, szombaton 1896. október 17-én, rendes helyárrakkal bérletfolyamban 4-edszer,

A királyné dragonyosa.

Nagy operette 3 felvonásban. Írta: Wenzel Leopold.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Akos.

Nyujtsuk kezünket a szerencsének!**500.000 Márkát**

Lehet nyerni a legjobb esetben a hamburgi Államilag jóváhagyott és engedélyezett sorsjegyeken.

Oly előnyös a beosztása ez új tervezetnek, miszerint néhány hó alatt **7 osztályon 112.000 sorsjegy közül 56.240 nyeremény kerül huzásra****10,746,990**
márka,

értékben, biztos eredménytül; ezek közt van egy főnyeremény

500.000
márka,

azonkívül:

1 á	300.000
1 á	200.000
1 á	100.000
2 á	75.000
1 á	70.000
1 á	65.000
1 á	60.000
1 á	55.000
2 á	50.000
1 á	40.000
3 á	20.000
21 á	10.000
46 á	5000
106 á	3000
206 á	2000
782 á	1000
1348 á	400
35327 á	155
18390 á	300, 200,
150, 134, 104, 100,	
73, 45, 21	márka.

A n. é. megrendelőinknek köszönetünket fejezzük ki a bennünk helyezett bizalomért és üzletünk miután évek hosszú során át mindenütt ismeretes, kérjük mindazokat, kik osztálysorsjegyünk iránt érdeklődnek és meggyőződésüket szerették róla, forduljanak egész bizalommal hozzánk e cím alatt: **Kaufmann és Simon Hamburgban.** Mi nem állunk semmiféle más üzleggel összeköttetésben, valamint ügynököket sem tartunk, hogy sorsjegyeinkkel hálaljanak; mi csak a t. megrendelőinkkel érintkezünk. Minden hozzánk intézett megrendelés azonnal és pontosan eszközöltetnek.

Hurka-estélylesz holnap azaz **szombaton****idei Martinkai borral****Péter Pál**

vendéglőjében

Vilmos-féle hely, Sas-utca.

923-1-1

Férfi

chiffon-ingek

darabja

1.50, 1.90, 2.20, 2.60 kr.

Gallérok, kézelők,

Nyakkendők.

Harisnyák

nagy választékban és olcsón

kaphatók

Szabó Lajos fiai

özégnél. 870 0-49

Eladó téglafal, cserép.

A pályaudvaron a régi épületek bontását megkezdtem. Igen jó minőségű

tégla, cserép és faanyagot, ajtókat, ablakokat

a helyszínén a pallérnál, vagy az irodában

Piaoz-utca 1824. sz. a.**olcsó áron eladok.****Stegmüller Árpád.**

921-3-2

909-5-3

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.

225.

Az „**ISTVÁN**” gőzmalom társulat örleményeinek**ÁRJEJYZÉKE**

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megálapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

100 kiló

A. Asztali dara nagyszemű	14.20
B. " " apró szemű	13.40
O. Királyliszt	13.40
1. Lángliszt kivonat	13 —
2. Elsőrendű zsemlyeliszt	12.80
3. Zsemlyeliszt	12.40
4. Elsőrendű kenyérliszt	12.—
5. Közép kenyérliszt	11.60
6. Kenyérliszt	11.20
7. Barna kenyérliszt	9.60
8. Takarmányliszt	6.80
11. Finom korpa zsákkal	3.60
11. " " zsák nélkül	3.40
12. Durva korpa zsákkal	3.40
12. " " zsák nélkül	3.20
Csirke buza " zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0-6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 "
11. 12.	50 "

Debreczen, 1896. okt. 16. 922-2-1